

Vyjádření ČAK k novele daňového řádu

Česká advokátní komora (ČAK) zásadně nesouhlasí s novelou daňového řádu, která pod záminkou transpozice směrnice o přístupu daňových orgánů k informacím pro boj proti praní peněz zásadním způsobem prolomuje povinnost mlčenlivosti advokátů, daňových poradců a notářů a svěřuje správci daně rozsáhlé pravomoci v oblasti získávání a shromažďování informací o klientech advokátů, daňových poradců a notářů.

V rámci připomínkového řízení ČAK upozornila především na vadný způsob transpozice, který má s obsahem směrnice málo společného a zasahuje do povinnosti mlčenlivosti advokátů, a to v rozsahu, který nekonvenuje požadavkům na ochranu základních lidských práv tak, jak jsou zajištěna ústavním pořádkem ČR, Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod a Chartou základních práv EU. Dle Listiny základních práv a svobod přitom platí, že při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu; taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena. Bohužel předložený návrh tato pravidla flagrantním způsobem porušuje, a to při vědomí předkladatele, kterým je Ministerstvo financí.

Cílem transponované směrnice je zjevně pouze posílení opatření k zajištění spolupráce mezi jednotlivými koordinačními útvary členských států zřízenými podle této směrnice a zajištění plynulého fungování systému spolupráce v oblasti daní stanoveného touto směrnicí. **Předmětem novely směrnice je povinnost členského státu zajistit, aby správní orgány členských zemí byly schopny komunikovat v oblasti správy daní mezi sebou, ale nijak nerozšiřuje oprávnění daňových orgánů požadovat po advokátech, daňových poradcích, notářích a dalších povinných osobách informace, které jsou tyto osoby povinny evidovat podle zákona proti praní špinavých peněz.**

Návrh zákona tak velmi razantním a nežádoucím způsobem zasahuje do ochrany základních lidských práv, a to s plným vědomím předkladatele. K nezbytnosti zásahu však nadále nemá vůbec žádné právní odůvodnění. Je zjevné, že jde o další pokračování trendu, kdy si správce daně není s to zajistit údaje nezbytné pro správu daně u daňového subjektu a snaží se opatřit si je jinde, nebo si údaje, které získal, snaží křížově ověřovat. Neznamená to nic jiného, než že finanční správa hodlá využívat citlivé informace osobní povahy, které byly státem (nebo soukromými osobami z pokynu státu) shromážděny za zcela jiným účelem. Toto legitimní v žádném případě není, protože návrh zákona nenastavuje podmínky, za nichž je takové informace možno požadovat. Protože nejde v daném případě o daňovou povinnost subjektu, jemuž se prolomuje povinnost mlčenlivosti, není takový zásah přípustný.

Předkládaná novela aspiruje na to, aby poznatky získané podle zákona proti praní špinavých peněz byly použity správcem daně při běžné správě daní, tedy mimo rámec směrnice i mimo rámec boje proti praní špinavých peněz. Nelze pokládat za přiměřené, souladné s principy materiálního právního státu a ústavně konformní, aby mimořádně silný nástroj, jímž povinnosti stanovené zákonem proti praní špinavých peněz jsou, byl používán i v případě běžné správy daní bez kriminálního podtextu a zcela mimo systém soudní kontroly. Zákon proti praní špinavých peněz přináší mimořádný zásah do informačního sebeurčení, který je ospravedlněn mimořádným významem chráněného veřejného zájmu. Pokud tedy byly údaje dle zákona shromážděny za účelem boje proti terorismu, resp. proti legalizaci výnosů z trestné činnosti, nelze je bez dalšího využívat zcela libovolně za účelem

správy

daní.

Česká advokátní komora proto znovu zdůrazňuje svůj nesouhlas s jakýmkoliv obdobně postaveným zásahem do povinnosti mlčenlivosti advokáta, daňového poradce a notáře bez ohledu na proces, jímž mají být informace vyžadovány, neboť jde o neodůvodněný a v zásadě neodůvodnitelný zásah do lidských práv chráněných v rovině práva ústavního, jež není nijak odůvodněný ani příslušnými mezinárodními závazky ČR a obrací se na příslušné resortní ministerstvo s důrazným požadavkem na zásah v tomto směru.

vedení ČAK